

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา
แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผศ. รศ. และ ศ. พ.ศ. 2564
ผลงานด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

ความสำคัญของผลงานรับใช้ ท้องถิ่นและสังคม

กฎกระทรวง การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2564 ได้จัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาออกเป็น 6 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 3 คือกลุ่มพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือชุมชนอื่นที่เน้นภารกิจการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น เท่ากับให้ความสำคัญกับมหาวิทยาลัยในกลุ่มนี้ให้เกิดความตระหนักในทิศทางของตนอย่างชัดเจนว่า การบริหารมหาวิทยาลัยต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่น

ดังนั้นมหาวิทยาลัยที่อยู่ในกลุ่มนี้จะมีพันธกิจและเป้าหมายที่ชัดเจนตาม พ.ร.บ. และกฎกระทรวง นั่นคือต้องพัฒนาตัวเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน และให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจำเป็นต้องมีการส่งเสริมและผลักดันให้คณาจารย์ได้นำเอาองค์ความรู้ทางวิชาการไปเป็นตัวขับเคลื่อนเพื่อร่วมพัฒนาท้องถิ่นหรือชุมชนกับประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ในท้องถิ่นหรือชุมชนนั้น

คุณค่าของงานรับใช้ท้องถิ่น และสังคม

ผลงานที่เกิดจากความเสียสละ ความมุ่งมั่น ตั้งใจและ
ทุ่มเทในการนำองค์ความรู้ต่างๆ ไป พัฒนาท้องถิ่นและสังคม
จะเป็นการช่วยขจัดปัญหาหรือแก้ปัญหาปากท้องของประชาชน
ในท้องถิ่นหรือชุมชนในทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับ
รากหญ้า ซึ่งส่งผลต่อการสร้างความเข้มแข็งและความเจริญ
ให้ประเทศชาติต่อไป นอกจากนี้ผลบุญจากการเสียสละในการ
ทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสังคมนอกจากจะย้อนกลับมา
เสริมความก้าวหน้าทางวิชาการให้กับตัวคณาจารย์เองแล้ว
ก็ยังคงเป็นการตอบสนองพันธกิจและความเป็นองค์กรทาง
วิชาการให้กับมหาวิทยาลัยด้วย

นิยามผลงานรับใช้ ท้องถิ่นและสังคม

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่นที่เกิดขึ้นโดยใช้
ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา และปรากฏ
ผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ
ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่นนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้าน
เกี่ยวกับชุมชน วิถีชีวิต การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม
อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ
หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทาง
ปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้
แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นและ
สังคมอย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการ
รับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน ทั้งนี้ **ไม่นับรวมงานที่**
แสวงหากำไรส่วนบุคคลและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ

(ประกาศ ก.พ.อ. ฉบับที่ 9)

1. ประเด็นสำคัญจาก คำนิยาม

- ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น
- ใช้ศาสตร์ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา
- สามารถประเมินผลสำเร็จของงานได้อย่างเป็นรูปธรรม
- เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน
  - * เกี่ยวกับชุมชน วิถีชีวิต การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือ
  - * ผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมหรือ
  - * การเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน
- ไม่นับรวมงานที่แสวงหากำไรส่วนบุคคลและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ

2. รูปแบบงานรับใช้ ท้องถิ่นและสังคม

2.1 จัดทำเป็นเอกสารที่มีคำอธิบายหรือคำชี้แจง โดยมีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประเด็น

- การมีส่วนร่วมและการยอมรับของท้องถิ่นและสังคมเป้าหมาย
- สภาพการณ์ของท้องถิ่นและสังคมก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
- กระบวนการที่ทำให้ท้องถิ่นและสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
- ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
- การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว
- การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากความรู้หรือความเชี่ยวชาญจากสาขาของผู้ยื่นขอ
- แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

2.2 กรณีงานในพื้นที่ที่มีการ**บูรณาการศาสตร์** สามารถขอผลงานวิชาการได้จากผลความสำเร็จของ**ทุกสาขา** โดยผู้ขอต้องแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในการ**ใช้ศาสตร์**นั้น ๆ เพื่อร่วมพัฒนาหรือแก้ปัญหาจนทำให้พื้นที่นั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัดเจน

- ผู้ขอต้องมีบทบาทในขั้นตอนการทำงานอย่างน้อย 3 ขั้นตอน
  1. การวิเคราะห์สถานการณ์ก่อนเริ่มกิจกรรมรับใช้ท้องถิ่นและสังคม
  2. การออกแบบหรือพัฒนาชิ้นงานหรือแนวคิดหรือกิจกรรม
  3. การประเมินผลลัพธ์และสรุปแนวทางในการนำไปขยายผลหรือปรับปรุง
- ให้ผู้ขอระบุบทบาทหน้าที่ การปฏิบัติงานและความรับผิดชอบในผลงานนั้นของผู้ร่วมโครงการทุกคน และบทบาทหน้าที่หลักของผู้ขอ โดยให้ผู้ทำหน้าที่หลักในแต่ละโครงการลงนามรับรอง

3. จำนวนและคุณภาพผลงานรับใช้ท้องถิ่นและสังคม

ระดับตำแหน่ง	จำนวน (ชิ้น)	ระดับคุณภาพ
ผศ. (วิธีพิเศษ)	1	B (เอกฉันท์)
รศ.	1 (วิธีพิเศษ)	A (เอกฉันท์)
	2	B
ศ.	1 (วิธีพิเศษ)	A+ (เอกฉันท์)
	2	A

4. ลักษณะคุณภาพ

ระดับ B

- แสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญในสาขา
- แสดงกระบวนการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ชัดเจน
- มีการระบุปัญหาหรือความต้องการที่มาจากส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย
- มีการแสดงการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ความรู้ที่สามารถแก้ปัญหา หรือทำความเข้าใจสถานการณ์ หรือการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น หรือสังคมนั้น

ระดับ A

เกณฑ์เดียวกับ B และ

- สามารถนำไปเป็นแบบอย่างให้กับท้องถิ่นหรือสังคมอื่นได้ หรือ
- ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย หรือ
- ถูกนำไปใช้เป็นนโยบายระดับจังหวัดหรือประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

ระดับ A+

เกณฑ์เดียวกับ A และ

- ผลงานต้องส่งผลกระทบต่อสังคม หรือแวดวงวิชาการอย่างกว้างขวาง
- เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือ
- ได้รับรางวัลจากองค์กรที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ

5. การเผยแพร่

- จัดเวทีนำเสนอผลงานในพื้นที่ หรือ
- เปิดให้เยี่ยมชมพื้นที่
- เผยแพร่สู่สาธารณะอย่างกว้างขวางในรูปแบบที่สอดคล้องกับผลงาน

* ต้องมีการบันทึกเอกสารหรือลายลักษณ์อักษรที่สามารถใช้อ้างอิงหรือศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

6. ประเด็นเพิ่มเติมอื่น ๆ

- ผลงานวิชาการรับใช้ท้องถิ่นและสังคมที่ไม่ผ่านเกณฑ์ หากมีการพัฒนาต่อจนพิสูจน์ได้ว่า ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชน สังคม องค์กรภาครัฐ หรือภาคเอกชน หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายระดับจังหวัด หรือประเทศ สามารถนำมาขอใหม่ได้

- การแต่งตั้งโดยใช้ผลงานวิชาการเฉพาะด้าน ต้องแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญของผู้ขอ เช่น

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (ด้านรับใช้ท้องถิ่นและสังคม) สาขาวิชาปรัชญาศาสตร์
- รองศาสตราจารย์ (ด้านการสอน) สาขาวิชากฎหมายมหาชน
- ศาสตราจารย์ (ด้านสร้างสรรค์สุนทรียะ ศิลปะ) สาขาวิชาทัศนศิลป์

ขอบคุณครับ

